

Kriminālprocess Nr. xxxxxx
Lietas arhīva Nr. xxxxxx

LĒMUMS

Rīgā 2022.gada 9.jūnijā

Ekonomisko lietu tiesa,
tiesnese xxxxxx,

piedaloties Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Ventspils reģionālās nodaļas vecākajai inspektorei xxxxxx, Ziemeļkurzemes prokuratūras prokuroram xxxxxx, ar mantu saistītās personas xxxxxx un xxxxxx pilnvarotajai pārstāvei, zvērinātai advokātei xxxxxx,

slēgtā tiesas sēdē izskatīja procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Aprakstošā daļa

[1] Ekonomisko lietu tiesā 2022.gada 31.martā saņemts no kriminālprocesa izdalītais process par noziedzīgi iegūtu mantu, kurā Azerbaidžānas pilsonim xxxxxx (xxxxxxxxxxxxx) (dzimušam xxxxxx) ir ar mantu saistītās personas statuss.

Tāpat kā ar mantu saistītā persona izdalītajā procesā norādīta xxxxxx (reģ. nr. xxxxxx), kurai xxxxxx ir cedējis prasījuma tiesības, pamatojoties uz 2019.gada 1.februāra investīciju līgumu, uz xxxxxx kreditora prasījumu pret likvidējamo xxxxxx noguldījumu xxxxxx EUR, kas ierakstīts bankas iekšējos uzskaites kontos.

[2] Procesa virzītāja Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Ventspils reģionālās nodaļas vecākā inspektore xxxxxx 2022.gada 31.janvārī pieņēma lēmumu par procesa uzsākšanu par noziedzīgi iegūtu mantu un materiāla par noziedzīgi iegūtās mantas nodošanu izlemšanai tiesai, kam piekritis Ziemeļkurzemes prokuratūras prokurors xxxxxx.

Lēmums pamatots ar šādiem apstākļiem.

[2.1] Kriminālprocess uzsākts, pamatojoties uz 2020.gada 30.jūnija Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojumu, Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Sevišķi smagu un sērijveida noziegumu apkarošanas nodaļā 2020.gada 14.jūlijā pēc Krimināllikuma 195.panta trešās daļas par faktu, ka Azerbaidžānas pilsoņa xxxxxx bankas konts likvidējamajā Latvijas kredītiestādē – xxxxxx, visticamāk, izmantots, lai legalizētu nenoskaidrota noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtus līdzekļus lielā apmērā.

Procesa virzītājas lēmumā norādīts, ka, lai arī predikatīvo noziegumu nav izdevies skaidri identificēt, apkopotā informācija dod pamatu uzskatīt, ka xxxxxx finanšu līdzekļi xxxxxx ir atzīstami par noziedzīgi iegūtu mantu Krimināllikuma 70.¹¹ panta izpratnē, proti, par tādu, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā, un dod pamatu tās konfiscēšanai.

xxxxxx darījumi atbilst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas otrajai stadijai – noslēgšanai jeb strukturēšanai, kad finanšu līdzekļi tiek pārvietoti no sākotnējās izcelsmes vietas, simulējot šķietami legālus darījumus.

[2.2] Par naudas līdzekļu iespējamo noziedzīgo izcelsmi norāda sekojošais:

xxxxxx kontu izmantošanai Latvijas kredītiestādē nav saprotama ekonomiskā pamata, t.i., konti atvērti valstī, kas nav minētās personas pases vai rezidences vai saimnieciskās darbības valsts.

xxxxxx bankas kontā, kas atvērts xxxxxx, saņemti maksājumi no uzņēmumiem - xxxxxx un xxxxxx, kuriem piemīt “čaulas” uzņēmumu pazīmes:

- uzņēmumi reģistrēti valstī (Maršalu salas), kas nav saistīta ar patiesā labuma guvēja pases vai rezidences valsti (Azerbaidžāna) un, kur uzņēmumu darbības uzraudzība un kontrole ir vāja, nosacījumi reģistrēšanai - zemi;
- konti atvērti trešajā valstī (Latvijas Republika), kam nav saistības ar uzņēmumu reģistrācijas valsti, pārstāvja rezidences valsti, vai saimnieciskās darbības valsti;
- norēķinu konti abiem uzņēmumiem, xxxxxx bankā atvērti uz īsu laiku: uzņēmumam xxxxxx uz 1 gadu un 9 mēnešiem; uzņēmumam xxxxxx uz 10 mēnešiem.

[2.3] xxxxxx bankas kontā saņemto līdzekļu izcelsmi veido naudas līdzekļi, kas saņemti no uzņēmumiem, kuri saskaņā ar “Organizētās noziedzības un korupcijas ziņošanas projekts” (OCCRP) datiem bijuši “Azerbaidžānas Laundromāta” dalībnieki (starptautiski zināma, sarežģīta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēma, kuras mērķis ir slēpt naudas izcelsmi un mainīt tās atrašanās vietu Azerbaidžānas politiski nozīmīgu personu interesēs, daudzu miljardu eiro apmērā).

[2.4] Naudas pārskaitījumi xxxxxx ieskaitīti no vairāku uzņēmumu bankas kontiem, piemēram, no xxxxxx, no xxxxxx, no xxxxxx, no xxxxxx, no xxxxxx, no xxxxxx. Minētie uzņēmumi darbojas katrs savā nozarē, piemēram, xxxxxx kā pamatnodarbe uzrādīta naftas ķīmisko produktu pārvadāšana un iekārtu piegāde Azerbaidžānā; uzņēmuma xxxxxx pamatnodarbe - auto detaļu un automašīnu piegāde; xxxxxx – darbība reklāmas jomā, mārketinga, tirgus izpēte.

Bankas kontu izrakstos ir konstatējams, ka ir ļoti bieži naudas summu pārskaitījumi starp xxxxxx xxxxxx, xxxxxx vai otrādi xxxxxx xxxxxx xxxxxx.

Bieži novērojams, ka naudas summas no xxxxxx ir pārskaitītas xxxxxx bankas kontā.

No xxxxxx bankas kontu pārskatiem secināts, ka kontā regulāri ieskaitīti līdzekļi no xxxxxx saskaņā ar nezināmu līgumu, kurš bankai nav ticis iesniegts. Pēc naudas summu ieskaitīšanas xxxxxx kontā nauda uzreiz pārskaitīta citu personu bankas kontos, norādot, ka pārskaitījumi tiek veikti saskaņā ar noslēgtiem līgumiem, kas nav iesniegti bankai, – par pulksteņiem, parfimēriju, apavu kolekcijām, salvetēm, aksesuāriem, iepakojumiem, medicīnisko kosmētiku.

Rodas šaubas, vai darījumi ar xxxxxx un citām juridiskām personām ir notikuši īstenībā, jo, kamēr uzņēmumam xxxxxx bija aktīvs norēķinu konts xxxxxx, laika posmā no 2013.gada 27.jūnija līdz 2016.gada 13.janvārim, kredīta apgrozījums USD kontā bija xxxxxx USD, EUR kontā – xxxxxx EUR, Apvienotās Karalistes sterliņu mārciņu GBP kontā – xxxxxx GBP. Tomēr darījumi neliecina, ka notiktu patiesa uzņēmējdarbība (nav nekādu maksājumu, kas par to

liecinātu).

Līdz ar to secināms, ka xxxxxx ir bijis tikai starpnieks naudas summu pārskaitījumiem. Šīs darbības, izmantojot xxxxxx, xxxxxx un xxxxxx banku kontus, norāda tikai uz to, ka čaulas veidojumu konti tika izmantoti, lai fiktīvu darījumu aizsegā pārvietotu līdzekļus no sākotnējās izcelsmes vietas ar mērķi tos attālināt no līdzekļu ieguves avota, lai veiktu līdzekļu sajaukšanu.

[2.5] 2015.gada 6.aprīlī uzņēmuma xxxxxx bankas konts tika slēgts sakarā ar darbības beigšanu, un tas tika aizstāts ar jaunu uzņēmumu xxxxxx, kura konts tika atvērts 2015.gada 18.martā.

No xxxxxx bankas konta redzams, ka naudas summām, ienākot no citiem uzņēmumiem, ir veiktas arī valūtas konvertācijas, pēc kā naudas summas, pārveidotas citā valūtā (pārsvārā uz EUR), tikušas pārskaitītas xxxxxx bankas kontā, kas attiecīgi atspoguļots tabulās, kas ietvertas procesa virzītājas lēmumā.

No minēto tabulu informācijas redzams, ka norādītie uzņēmumi darbojas katrs savā sfērā, tie ir reģistrēti valstīs: Belizā, Dominikas Sadraudzībā Māršala Salās, kas nav saistītas ar patiesā labuma guvēja pasēs vai rezidences valsti Azerbaidžānu. Banku konti atvērti praktiski vienā laikā – 2013.gada maijā-jūnijā, un uzņēmumu darbības apturēšana un kontu slēgšana notikusi arī praktiski vienlaicīgi – 2015.gada beigās - 2016.gada sākumā.

Pilnvarotā persona visu bankas kontu atvēršanai ir viena un tā pati persona – xxxxxx, bet kā patiesā labuma guvēji ir xxxxxx (xxxxxx) un xxxxxx.

[2.6] No xxxxxx bankas konta darbībām laikā no 2013.gada 25.jūnija līdz 2015.gada 18.decembrim un no uzņēmuma iesniegto dokumentu kopijām bankā par tā saimniecisko darbību, ir konstatējams, ka notikuši aizdomīgi darījumi ar fiktīvu līdumu pazīmēm ar xxxxxx.

Pēcāk visas ieskaitītās naudas summas no xxxxxx, tās sajaucot ar citu uzņēmumu naudas summām, īsā laika posmā tika pārskaitītas no xxxxxx uz xxxxxx bankas kontu, kur tika veiktas ieskaitīto naudas summu konvertācijas, un pēc tam tās tika pārskaitītas citiem uzņēmumiem, kas darbojās dažādās sfērās – gan transporta pakalpojumu sniegšanā, gan IT nozarē, gan auto rezerves daļu piegādē, kā arī daļēji naudas summas tika pārskaitītas xxxxxx bankas kontā.

Dokumenti par darījumiem starp uzņēmumiem xxxxxx un xxxxxx xxxxxx nav iesniegti.

No xxxxxx bankas konta pārskata ir redzams, ka ailē par darījuma aprakstu ir norādes par līgumu numuriem un līgumu noslēgšanas datumiem, taču dīvaini liekas, ka pie darījumiem ar uzņēmumiem:

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

xxxxxx ir pierakstīts xxxxxx;

no kā secināms, ka visi līgumi ir tikuši noslēgti vienā dienā - 2013.gada 1.jūlijā (CNTR N ir līguma numurs, bet DD – datums).

Par šiem darījumiem, to partneriem xxxxxx bankā dokumentus nav iesniedzis, izņemot

vienu līgumu, kas ticis noslēgts starp xxxxxx un xxxxxx, taču tas ir līgums bez numura.

[2.7] Pirmstiesas izmeklēšanas laikā no xxxxxx bankas konta pārskata noskaidrots, ka 2014.gada 24.oktobrī xxxxxx bankas kontā tika ieskaitīta nauda xxxxxx USD no xxxxxx, informācijā par darījumu norādīts - *Saskaņā ar aizdevuma līgumu Nr.xxx no 24.10.2014.g.*

Minēto aizdevuma līgumu xxxxxx iesniedzis xxxxxx kā darījumu apliecināšu dokumentu. Konstatēts, ka līguma pirmajā lapā un trešajā lapā uzvārds xxxxxx ir ticis uzrakstīts divos variantos: gan kā xxxxxx, gan kā xxxxxx. Līguma pirmajā lapā ir uzrādīti xxxxxx pases dati - xxxxxx, *Iekšlietu ministrija*, un līguma apakšā redzams xxxxxx paraksts. Nevienā no pirmstiesas izmeklēšanas laikā pieejamām dokumentu kopijām xxxxxx dokumentos nav uzrādīta pase – xxxxxx, *Iekšlietu ministrija*. Līdz ar to Līgumā uzrādītais xxxxxx dokuments visticamāk nav eksistējis. Šaubas par līguma īstumu rodas arī tāpēc, ka aizdevuma līgumā atveidotais xxxxxx paraksts ir savādāks, nekā, piemēram, iesniegtajā paraksta paraugā (iesniegts xxxxxx bankas konta atvēršanas laika).

Pēc aizdevuma ieskaitīšanas xxxxxx bankas kontā 2014.gada 27.oktobrī xxxxxx minēto naudas summu – xxxxxx USD pārskaitīja xxxxxx bankas kontā, norādot pamatojumu - *atmaksa*, savukārt no xxxxxx bankas konta redzams, ka minētā naudas summa konvertēta no ASV dolāriem uz Lielbritānijas mārciņām un uz EUR, pēc kā šīs dažādās naudas summas tikušas aizskaitītas dažādiem uzņēmumiem, tai skaitā, gan xxxxxx, gan xxxxxx.

Pēc xxxxxx bankas konta pārskata ir secināms, ka aizdevuma atmaksa xxxxxx nav veikta, tieši pretēji: 2015.gada 21.jūlijā xxxxxx ir ieskaitījis xxxxxx bankas kontā vēl xxxxxx USD.

[2.8] xxxxxx bankas konta pārskatā 28.06.2013.- 07.04.2015., tas ir, nepilnos divos gados, USD kontā ir bijis kredīta apgrozījums xxxxxx USD apmērā; EUR kontā – xxxxxx EUR apmērā. Šāds naudas apgrozījums ir visai iespaidīgs, radot iespaidu par ļoti labiem panākumiem, un tāpēc nav saprotams, kāpēc 2015.gada 6.aprīlī xxxxxx tika nosūtīts lūgums slēgt uzņēmuma bankas kontu sakarā ar uzņēmējdarbības apturēšanu uzņēmumā xxxxxx.

Vēl jo vairāk nav saprotams, kāda nepieciešamība bija aizstāt šādu darbojošos uzņēmumu xxxxxx ar citu jaunu uzņēmumu xxxxxx, kuram bankas konts tika atvērts xxxxxx 2015.gada 18.martā Baku, kā patiesā labuma guvējs un pilnvarotā persona bankas iesniegumā ir norādīts tas pats xxxxxx, un jau 2016.gada 19.janvārī xxxxxx tika nosūtīts lūgums slēgt uzņēmuma bankas kontu sakarā ar uzņēmējdarbības apturēšanu. No xxxxxx bankas konta pārskata ir redzams, ka laika periodā 24.03.2015.- 19.01.2016. (nepilnu 10 mēnešu laikā) kredīta apgrozījums USD kontā – xxxxxx USD, bet EUR kontā – xxxxxx EUR.

Pārskatot apjomīgo informāciju, kas ietverta bankas kontu pārskatos, dokumentos no bankas, ir secināms, ka nesaprotama iemesla dēļ uzņēmumi, kas nodarbojas dažādās nozarēs (piemēram, auto-avio detaļu piegāde un ķīmisko produktu pārvadāšana, sadzīves tehnikas un telefonu piegāde, automašīnu piegāde, apģērbu tirdzniecība), viens otram regulāri pārskaita naudas. Bankas kontu pārskatos nav redzams, ka notiktu saimnieciskā darbība, algas un nodokļi netiek maksāti, nekādi izdevumi uzņēmuma darbības uzturēšanai arī netiek apmaksāti (telpu, transporta noma, rēķinu apmaksas par pamatlīdzekļu iegādi, par pakalpojumu saņemšanu, utt.); uzņēmumi reģistrēti, atvērti banku konti, veiktas naudas pārskaitīšanas, un uzņēmums, kuram ir ļoti liels apgrozījums, pēkšņi pārstāj darboties, taču tiek izveidots vietā cits uzņēmums neilgai

uzņēmējdarbībai.

Līgumos, kas iesniegti bankai, ir pat ietverti nosacījumi par darbinieku atbildību un pienākumiem, pildot darba pienākumus, bet nevienā no banku kontu pārskatiem, attiecībā par uzņēmumiem, par xxxxxx bankas kontu, nav novērojams neviens naudas pārskaitījums par darba algas izmaksu vismaz kādam no darbiniekiem, no kā secināms, ka uzņēmumi darba algu nevienam nav maksājuši un nekādi ar uzņēmējdarbību saistīti izdevumi nav konstatēti.

[2.9] Ņemot vērā minēto, ir pamatotas aizdomas, ka izveidota shēma, lai legalizētu nenoskaidrota noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtus līdzekļus, līdz ar ko 2020.gada 29.jūnijā FID izdevis rīkojumu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu uz noteiktu laiku, iesaldējot xxxxxx xxxxxx reģistrētos aktīvus - kreditora prasījumu, kas izriet no naudas līdzekļiem xxxxxx EUR un uzskaitīti xxxxxx iekšējā uzskaites ierakstā, pēc kā 2020.gada 20.jūlijā tika pieņemts lēmums par aresta uzlikšanu xxxxxx xxxxxx iekšējos uzskaites ierakstos reģistrētajiem naudas līdzekļiem, kas cesijas veidā, pamatojoties uz 01.02.2019. noslēgto Investīcijas līgumu Nr. xxxxxx, bija pārņemti no xxxxxx xxxxxx EUR apmērā un tika uzskaitīti minētās bankas iekšējās uzskaites ierakstā.

Pieņemto lēmumu 2020.gada 20.jūlijā apstiprināja Kurzemes rajona tiesas izmeklēšanas tiesnesis. Lēmuma kopija par aresta uzlikšanu mantai ar pārsūdzības tiesībām 2020.gada 22.jūlijā tika nosūtīta xxxxxx, bet 2020.gada 18.septembrī xxxxxx tika nosūtīts uzaicinājums 45 dienu laikā iesniegt ziņas par attiecīgās mantas, t.i., par xxxxxx EUR, izcelsmes likumību.

2020.gada 27.oktobrī xxxxxx pārstāve zv.advokāte xxxxxx iesniegumā par xxxxxx naudas līdzekļu legālo izcelsmi vispārīgi norāda, ka xxxxxx ir visaugstākās kvalifikācijas speciālists ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi mārketingā, investīciju un finanšu jomā. Kopš 2005.gada viņš ir xxxxxx Administratīvā departamenta vadošais speciālists, kā arī Uzraudzības padomes loceklis un šīs kredītiestādes akcionārs. xxxxxx ir vadošā Azerbaidžānas banka ar augstiem finanšu rādītājiem, kas cieši sadarbojas ar starptautiskiem finanšu institūtiem. Naudas līdzekļi xxxxxx norēķinu kontā xxxxxx EUR apmērā izcelsme ir xxxxxx xxxxxx piederošo kompāniju saimnieciskās darbības gaitā gūtie līdzekļi.

[2.10] Apkopojot pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūtas ziņas, ir konstatējamas šādas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pazīmes atbilstoši 2020.gada Finanšu izlūkošanas dienesta metodoloģiskajam materiālam:

1. A3: darījumos iesaistītās juridiskās personas reģistrēti un to patiesā labuma guvējs saistīts ar augsta riska jurisdikcijām, kam ir stratēģiski trūkumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanas sistēmās - Britu Virdžīnas, Māršala Salas Republika, Beliza, Dominika;

2. A4: darījumus veic čaulas veidojumi, kas reģistrēti jurisdikcijās ar vienkāršotu uzņēmumu reģistrēšanas kārtību, augstu korupcijas risku un vāju noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas efektivitāti: Britu Virdžīnas, Māršala Salas, Beliza, Dominika;

3. B1: maksājumi tiek saņemti no juridiskās personas, kas reģistrēta beznodokļu vai zemo nodokļu valstīs un augsta riska jurisdikcijās - Britu Virdžīnas, Māršala Salas Republika, Beliza, Dominika;

4. B4: maksājumiem ir tranzīta maksājuma raksturs - naudas līdzekļi no kontiem tiek pārskaitīti īsi pēc to saņemšanas kontā;

5. B26: kontu izmantošanai Latvijas kredītiestādē nav saprotama ekonomiskā pamata, t.i., konti atvērti valstī, kas nav minētās personas rezidences valsts vai uzņēmējdarbības valsts;

6. C1: iesaistīto personu konti atvērti ārvalstīs, t.sk., tālu no rezidences valsts un tam nav skaidri saprotama izskaidrojuma;

7. C2: juridiskās personas kontā nav konstatēti darījumi, kas liecinātu par aktīvu saimniecisko darbību, piemēram, maksājumi par telpām, algas maksājumi, maksājumi transporta pakalpojumu sniedzējam u.tml., veikti maksājumi par juridiskiem pakalpojumiem un bankas komisiju maksājumi;

8. C5: juridisko personu konti atvērti valstīs, kas nav attiecīgās juridiskās personas saimnieciskās darbības valsts, kā arī patiesā labuma guvēji nav Latvijas pilsoņi un rezidenti;

9. D1: darījumu apliecinājoši dokumenti nav iesniegti tādā apjomā, lai varētu pārliecināties par līdzekļu izcelsmes likumību un darījumu faktisko veikšanu;

10. D2: klients sniedz nepatiesu, vai nepilnīgu informāciju pār līdzekļu izcelsmi;

11. D3: iesniegtie dokumenti par aizdoto līdzekļu izcelsmi un aizdevuma apstākļiem ir nepilnīgi un apšaubāmi – dokumenti satur viltojuma pazīmes (xxxxxx atveidotie paraksti, dažādie līgumu numuri, pretrunas līgumos, nesaprotamie Līgumi un vienas mantas vairākkārtēji pirkumi).

Konstatētās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pazīmes norāda uz šādām noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas tipoloģijām:

1. Nr.7: čaulas veidojumu konti tiek izmantoti, lai fiktīvu darījumu aizsegā pārvietotu līdzekļus no sākotnējās izcelsmes vietas ar mērķi tos attālināt no līdzekļu ieguves avota;

2. Nr.13: veicot fiktīvu aizdevumu izsniegšanu un/vai atmaksu, līdzekļi tiek pārvietoti no sākotnējās izcelsmes vietas ar mērķi tos attālināt no līdzekļu ieguves avota.

[2.11] Izvērtējot krimināllietas materiālus, secināms, ka izmeklējamajā noziedzīga nodarījuma sarežģītības, pārbaudāmo un pierādāmo apstākļu apjoma dēļ tuvākajā laikā kriminālprocesa nodošana tiesai nav iespējama, jo vēl nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu izmeklējamajā noziedzīgajā nodarījumā. Turklāt šobrīd jau savākts pietiekams pierādījumu kopums, kas dod pamatu atzīt, ka xxxxxx bankas kontā esošajiem naudas līdzekļiem, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga, izcelsme.

Ņemot vērā izklāstīto un pamatojoties uz KPL 356.panta otrās daļas 1.punktu, 358.panta pirmo daļu, 626.-628.pantiem, procesa virzītāja nolēma uzsākt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu un nodot materiālu par noziedzīgi iegūtu mantu izlemšanai Ekonomisko lietu tiesai, ierosinot 2020.gada 20.jūlijā arestētos naudas līdzekļus xxxxxx EUR, kas atrodas xxxxxx iekšējās uzskaites reģistrā, atzīt par noziedzīgi iegūtajiem un konfiscēt valsts labā.

[3] Ar mantu saistīto personu pārstāve rakstveida paskaidrojumos norādīja šādus argumentus:

Nav pamatoti Kriminālprocesa likuma 626.panta pirmās daļas nosacījumi procesa par noziedzīgi iegūtu mantu uzsākšanai.

xxxxxx norēķinu konta kredīta apgrozījumu veido xxxxxx kontrolēto uzņēmumu ieskaitītās summas no – xxxxxx (reģ.Nr. xxxxxx, 05.04.2013.) un no xxxxxx (reģ.Nr. xxxxxx) dividendēs no saimnieciskās darbības izmaksātie naudas līdzekļi, kā arī kapitāldaļu turētāja kontrolēto uzņēmumu apgrozāmā kapitālā uzkrāto līdzekļu izmaksas. Tāpat nav apšaubīts naudas līdzekļu xxxxxx USD dāvinājums no xxxxxx.

xxxxxx kontrolētais xxxxxx, no kura iegūtie naudas līdzekļi arī veido xxxxxx cedēto kreditora prasījumu pret Banku, savu saimniecisko darbību īstenoja, starptautiskajā ekonomiskajā vidē sniedzot profesionālas konsultācijas un ieteikumus finanšu darbības optimizācijas un kreditēšanas jomā. Uzņēmuma saimnieciskā darbība īstenojās kā Bankā

deklarētā beneficiāra xxxxxx kontrolēto, īpašās jurisdikcijas valstīs reģistrēto uzņēmumu grupas finanšu un investīciju pārvaldība un izpaudās grupā ietilpstošo uzņēmumu brīvo naudas līdzekļu īslaicīgā akumulēšanā un turpmākā diversifikācijā atbilstoši grupas uzņēmumu vajadzībām, lielākoties, grupas ietvaros. Līdz 2015.gada beigām uzņēmumu grupa darbojās Azerbaidžānas uzņēmumu grupas xxxxxx interesēs. 1992.gadā dibinātās rezidentstruktūru grupas sastāvā bija vairāki lokālie uzņēmumi, kas darbojās investīciju, nekustamā īpašuma, automobiļu, naftas, medicīnisko produktu un iekārtu, elektropreces tirdzniecības, telekomunikācijas un citu pakalpojumu sniegšanas jomā. Izmantojot īpašās jurisdikcijas valstīs dibinātus uzņēmumus kopējā biznesa modelī, atbilstoši normatīviem aktiem šo veidojumu darbība nekādā aspektā nemēdz būt saistīta ar juridiskās adreses valsti. Juridiskās adreses valstī uzņēmums neveic komercdarbību, neiesaista tajā juridiskās adreses valsts iedzīvotājus, neizmanto vietējo darbaspēku, citiem vārdiem, uzņēmums neizmanto valsts ekonomiku investīciju, subsīdiiju un bankas pārskaitījumu jautājumos, t.sk., atverot vietējās kredītiestādēs kontus saimnieciskai darbībai. Līdz ar to, īpašās jurisdikcijas valsts, direktora, beneficiāra rezidences, rezidentbiznesa valsts un konta atvēršanas valsts savstarpējais saites trūkums ir absolūti loģisks, nav pretējs likumam. Kopumā Bankā ir bijuši atvērti konti ne mazāk kā desmit grupā ietilpstošiem uzņēmumiem, līdz ar ko xxxxxx apgrozījumu tiešām veidoja būtiskas naudas līdzekļu masas. Attiecīgi xxxxxx ienākumus veidoja ieturētie līdzekļi par īstenoto darbību juridisko personu grupas interesēs.

Nav pamata atzīt xxxxxx kontrolētus uzņēmumus par čaulas veidojumiem (shell company), ņemot vērā, ka tie veica aktīvu komercdarbību, organizējot finanšu līdzekļu pārvaldīšanu, ko tirdzniecības uzņēmumi saņēma savas saimnieciskās darbības rezultātā. Nav aizliegts dibināt vai kontrolēt uzņēmumus arī īpašās jurisdikcijas valstīs reģistrētos.

Dažādu notikumu ietekmēts, xxxxxx pieņēma galīgo nolēmumu - likvidēt jaundibināto xxxxxx, pārtraucot sadarbību ar uzņēmumu grupu. xxxxxx saimnieciskajā darbībā gūtie līdzekļi tika novirzīti xxxxxx (kā uzņēmuma beneficiāram) un uzglabāti viņa kontos, kas īslaicīgā perspektīvā sevi attaisnoja. xxxxxx norēķinu kontā no xxxxxx norēķinu konta Nr. xxxxxx saņemto naudas līdzekļu xxxxxx USD izcelsme ir saistīta ar uzņēmuma augstāk aprakstīto finanšu un investīcijas pārvaldības darbību grupas uzņēmumu interesēs, 01.04.2015. noslēgto vienošanos par savstarpējo sadarbību starp partneriem investīcijas un savstarpējo norēķinu, maksājumu saņemšanas un veikšanas, kā arī konsultāciju un informācijas pakalpojumu sniegšanas ietvaros. Maksājumos bija izmantoti naudas līdzekļi, ko xxxxxx saņēma no grupas uzņēmumiem xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, sadarbības partneru savstarpējo finanšu saistību galējās kalkulācijas ietvaros uzņēmuma xxxxxx likvidācijas procesa gaitā.

xxxxxx kontrolētais uzņēmums xxxxxx, kura darbību savā lēmumā pārsvarā pētījusi procesa virzītāja, ir likvidēts 2015.gada aprīlī; no uzņēmuma xxxxxx ieskaitītie naudas līdzekļi privātā rakstura darījumos tika izmaksāti no konta pilnā apjomā līdz brīdim, kad xxxxxx kontos sāka veidoties atlikumu veidojošie aktīvi. Lai arī xxxxxx un xxxxxx īstenoja analogisku saimniecisko darbību, tie darbojās dažādos laika periodos un dabiski, ka darījumos izmantotie naudas līdzekļi katram no uzņēmumiem nav identiski. Līdz ar to pat, ja procesa virzītāja spētu ticami pamatot pieņēmumus par xxxxxx saņemto naudas līdzekļu saistību ar kādu konkrētu noziedzīgu darījumu, tad šo šaubu pārņemšana uz citu juridisko veidojumu - xxxxxx pēc analogijas nav pieļaujama.

[4] Tiesas sēdē procesa virzītāja uzturēja lēmumā norādītos argumentus.

Papildus attiecībā uz ar mantu saistītās personas pārstāves argumentiem, ka ir pagājis pārāk ilgs termiņš dažādu darījumu dokumentu iesniegšanai un tie nav saglabājušies personu rīcībā, paskaidroja, ka atbilstoši likuma prasībām dokumenti bija jāzaglabā, bet, ja tie tika iznīcināti, tad tas bija jādarā ar dokumentu iznīcināšanas aktu. Līdz ar to norādīja, ka, vadoties no procesa materiāliem, secināms, lai legalizētu noziedzīgi iegūtus līdzekļus, bijusi izveidota shēma, un šobrīd ir savākts pietiekams pierādījumu kopums, kas dod pamatu atzīt, ka līdzekļiem ir noziedzīga izcelsme, tāpēc tie konfiscējami valsts labā.

Prokurors tiesas sēdē pievienojās procesa virzītājas argumentiem.

Ar mantu saistīto personu pārstāve tiesas sēdē iesniedza rakstveida paskaidrojumus, kurus nolasīja.

Motīvu daļa

[5] Noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, un, pārbaudot no kriminālprocesa izdalītos materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu, tiesa atzīst, ka arestētā manta ir noziedzīgi iegūta.

[5.1] Tiesa secina, ka process par noziedzīgi iegūtu mantu uzsākts pamatoti un ir ievēroti Kriminālprocesa likuma 626.panta pirmās daļas nosacījumi.

Procesa virzītājas lēmumā norādītie apstākļi un tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi apliecina, ka objektīvu iemeslu dēļ tuvākajā laikā nav iespējams nodot kriminālprocesu tiesai iztiesāšanai, jo turpinās izmeklēšana un jāiegūst pierādījumi, t.sk., starptautiskās sadarbības ietvaros. Arī tiesu praksē secināts, ka, “lai gan procesa virzītāja lēmumā nav uzskaitītas konkrētas izmeklēšanas darbības, kas ir veicamas krimināllietā, tomēr izmeklēšanas darbības ar starptautiskās sadarbības elementiem, kad ir jāpieprasa ziņas ar tiesiskās palīdzības lūgumiem, jāagaida atbildes, kuras, cita starpā no svešvalodas ir jātulko, un, kas arī ir laikietilpīgs process, saprātīgi pārliecina par to, ka objektīvu iemeslu dēļ krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama” (*Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2022.gada 2.maija lēmums lietā Nr. xxxxxx*).

Līdz ar to šādos apstākļos lēmumā procesa virzītājam nav obligāti jāpamato tas, kādas tieši izmeklēšanas darbības vēl tiks veiktas un kāpēc.

Ievērojot minēto, nav pamatots ar mantu saistīto personu pārstāves iebildums, ka neizpildās priekšnoteikumi procesa par noziedzīgi iegūtu mantu uzsākšanai.

[5.2] Kriminālprocesa likuma 630.panta pirmā daļa noteic, ka, izskatot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu, tiesai jāizlemj:

- 1) vai manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu;
- 2) vai ir zināms mantas īpašnieks vai likumīgais valdītājs;
- 3) vai kādai personai ir likumīgas tiesības uz mantu;
- 4) rīcība ar noziedzīgi iegūtu mantu.

Lai konstatētu to, vai arestētā manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu nodarījumu, tiesai jāvadās no piemērojamā normatīvo aktu regulējuma konkrētajā laikā.

Konkrētajā gadījumā procesa virzītājas lēmumā iztrūkst tiešas atsauces uz Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu, tomēr tiesa atzīst, ka no lēmuma konteksta ir konstatējama šīs tiesību normas izmantošana lēmuma juridiskajā pamatojumā.

Tā, lēmuma citēta Krimināllikuma 70.¹¹ panta norma, kas atbilst tā pirmajai daļai (redakcijā šeit un lēmumā turpmāk – līdz 2022.gada 7.aprīļa grozījumiem), un noteic, ka

noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

Iepriekš minētās Krimināllikuma 70.¹¹ panta, kas ietverts likuma VIII² nodaļā, pirmās daļas redakcija stājās likumīgā spēkā 2017.gada 1.augustā.

No lēmuma un procesa materiāliem redzams, ka iespējami noziedzīgi līdzekļi, kas pēcāk cedēti, ar mantu saistītās personas xxxxx Latvijas norēķina kontā ieskaitīti laikā no 2014.gada 24.oktobra līdz 2016.gada 19.janvārim, bet pēc tam 2018.gada 22.februārī veikta šo līdzekļu kā depozīta noguldīšana un depozīta pamatsumma atgriezta kontā 2018.gada 3.aprīlī (pēc valūtas konvertācijas veidojot xxxxx EUR).

Līdz ar to procesa virzītāja lēmumā pamatoti atsaukusies uz Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu, kas stājās likumīgā spēkā 2017.gada 1.augustā, jo kustība ar minētajā norēķinu kontā ieskaitītajiem līdzekļiem veikta līdz 2018.gada 3.aprīlim, tāpēc šādos apstākļos Krimināllikuma pārejas noteikumu 21.punkts nav jāpiemēro.

[5.3] Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk lēmumā – Legalizācijas likums redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 8.maijam) 4.panta pirmās daļas 1.punkts paredz, ka līdzekļi ir atzīstami par noziedzīgi iegūtiem, ja personas īpašumā vai valdījumā tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā.

Saskaņā ar minētā likuma 5.panta pirmās daļas 1., 2.punktu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija ir šādas darbības: noziedzīgi iegūtu līdzekļu pārvēršana citās vērtībās, to atrašanās vietas vai piederības mainīšana, apzinoties, ka šie līdzekļi ir noziedzīgi iegūti, un ja šīs darbības veiktas nolūkā slēpt vai maskēt līdzekļu noziedzīgo izcelsmi vai palīdzēt citai personai, kura iesaistīta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, izvairīties no juridiskās atbildības; noziedzīgi iegūtu līdzekļu patiesā rakstura, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, kustības, piederības slēpšana vai maskēšana, apzinoties, ka šie līdzekļi ir noziedzīgi iegūti.

Tiesa atzīst, ka izdalītajā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu esošie pierādījumi, t.i., FID ziņojums, banku kontu izraksti un to analīze, bankām sniegtās ziņas klienta anketās, ziņas par iesaistīto uzņēmumu reģistrācijas valstīm un amatpersonām, to kopējo rīcību, un publiski pieejamā negatīva informācija par iesaistīto juridisko personu naudas līdzekļu izcelsmi veidojošo sadarbības partneru ienākumiem no *laundromātu* dalībniekiem – veido savstarpēji loģisku un ticamu faktisko apstākļu izklāstu, kas kopumā pierāda to, ka xxxxx Latvijas bankas kontā ar mērķi legalizēt nenoskaidrota noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtus līdzekļus tika ieskaitīti tādi finanšu līdzekļi, kuru sākotnējā izcelsme slēpta saistīto personu ar čaulas veidojuma pazīmēm finanšu ieguldījumu darījumos un arī iegūti aizdevuma veidā šķietami legālu, bet faktiski aizdomīgu un neparastu darījumu aizsegā, ar tādu iesaistīto personu dalību, kas identificētas ar negatīvu informāciju.

Proti, no minētajiem pierādījumiem konstatējams, ka:

- xxxxx naudas līdzekļu izcelsme Latvijas kredītiestādes norēķinu kontā Nr. xxxxx laikā no 2014.gada 24.oktobra veidojās, saņemot vairākus finanšu līdzekļu pārskaitījumus no xxxxx un pēc tam tā aizstājēja xxxxx, un, saņemot aizdevumu no xxxxx.

- xxxxx ir Azerbaidžānas pilsonis, kura izglītība un profesionālā darbība saistīta ar finanšu nozari, strādājis Azerbaidžānas bankā.

- xxxxx ir Māršala salās reģistrētā uzņēmuma xxxxx, kuram atvērta norēķinu konts Latvijas kredītiestādē, pilnvarotais pārstāvis un patiesā labuma guvējs. Minētā uzņēmuma

debeta un kredīta apgrozījums Latvijā atvērtā norēķinu konta darbības, t.i., nepilnu divu gadu laikā, bija xxxxxx miljoni USD un xxxxxx miljoni EUR.

- Bankas klienta anketā xxxxxx pārstāvis norādījis, ka uzņēmumam ir darbinieki (mazāk par 10), taču no bankas norēķinu konta izdrukām nav konstatējami maksājumi darbiniekiem.

- xxxxxx naudas līdzekļu izcelsmi veido, t.sk., ienākošie maksājumi no xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, kas saskaņā ar lietas materiāliem guva ienākumus no Azerbaidžānas naudas līdzekļu izkrāpšanas un atmazgāšanas shēmā iesaistītām juridiskām personām.

- Lielākā daļa no xxxxxx ienākumiem gūta no Belizā reģistrētajiem xxxxxx un xxxxxx, kuru pilnvarotā persona bankas klienta anketā norādīts xxxxxx xxxxxx. xxxxxx debeta un kredīta apgrozījums Latvijā atvērtā norēķinu konta darbības, t.i., pusotra gada laikā, bija xxxxxx miljoni USD. Bankas klienta anketā xxxxxx pārstāvis norādījis, ka uzņēmumam ir darbinieki (mazāk par 10), taču no bankas norēķinu konta izdrukām nav konstatējami maksājumi darbiniekiem.

- xxxxxx izejošie naudas līdzekļu pārskaitījumi veikti, t.sk., uz Belizā reģistrētā xxxxxx kontu, kas arī atvērts Latvijas kredītiestādē un divarpus gadu laikā tā debeta un kredīta apgrozījums veidoja xxxxxx miljonus USD. Arī xxxxxx pilnvarotā persona ir xxxxxx xxxxxx. Šo līdzekļu, kas izmantoti dažādu preču iegādei, pārskaitījumiem xxxxxx nav nekādu attaisnojuma dokumentu pamatojuma.

- xxxxxx aizdevuma veidā saņēmis līdzekļus no xxxxxx. Bankā iesniegtā aizdevuma līguma kopija satur nepatiesas ziņas par xxxxxx xxxxxx pases datiem un tajā ir konstatējams atšķirīgs no citos dokumentos redzamajiem xxxxxx paraksts.

No minētā kopsakarā izriet, ka neviens no trešajās valstīs (Māršala salas, Beliza) ar vāju uzņēmumu uzraudzības kontroli reģistrētajiem uzņēmumiem, kurus pārstāvēja un kontrolēja xxxxxx ar pases valsti Azerbaidžāna, neveica saimniecisko darbību norēķinu kontu valstī – Latvijā, un nav arī konstatējami saistīto uzņēmumu patiesas saimnieciskās darbības raksturojoši dati, kā, piemēram, izdevumi par darbinieku algām, biroja uzturēšanu, nodokļu samaksu u.tml.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka xxxxxx kontrolētie uzņēmumi atbilst čaulas veidojumu pazīmēm (sk. Legalizācijas likuma 1.panta 15¹ punkts). Savukārt šādu uzņēmumu veiktie savstarpējie pārskaitījumi bez konstatējama ekonomiskā izdevīguma un pārbaudāmiem attaisnojuma dokumentiem apliecina, ka fiktīvu darījumu aizsegā tiek pārvietoti līdzekļi no sākotnējās izcelsmes vietas ar mērķi tos attālināt no līdzekļu ieguves avota, kas ietilpst aizdomīga darījuma jēdzienā (sk. Legalizācijas likuma 1.panta 17.punkts). Arī aizdevuma līgums, uz kura pamata xxxxxx ieguvis naudas līdzekļus no xxxxxx, vērtējams kā aizdomīgs (sk. Legalizācijas likuma 1.panta 17.punkts), jo satur viltojuma pazīmes un tāpēc ir atzīstams par fiktīvu. Savukārt no xxxxxx iegūtie naudas līdzekļi, kas veido arestēto līdzekļu izcelsmi, iegūti neparasta darījuma rezultātā (sk. Legalizācijas likuma 1.panta 16.punktu un Ministru kabineta 2019.gada 2.jūlija noteikumu Nr.281 “Noteikumi par neparasta darījuma pazīmju sarakstu un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem” 5.1.2.punktu), jo saistīti ar publiski pieejamu negatīvu informāciju par sadarbības partneru iesaisti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā (*t.s. “Azerbaidžānas laundromātā”*).

Minētais kopumā liecina par arestēto naudas līdzekļu izcelsmes darījumiem ar nolūku apgrūtināt naudas plūsmas izsekojamību, kas atbilst noziedzīgi iegūtu līdzekļu noslāņošanai jeb strukturēšanai, finanšu līdzekļus pārvietojot no sākotnējās izcelsmes vietas ar šķietamiem darījumiem, un veido Legalizācijas likuma 5.panta pirmās daļas 1., 2.punktā norādītās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbības, mainot noziedzīgi iegūtu līdzekļu atrašanās vietu, piederību, slēpjot vai maskējot to izcelsmi un pēcāk pārvēršot šos līdzekļus citās vērtībās.

Arī tiesu praksē secināts, ka šķietamu civiltiesisku darījumu dokumentu noformēšana, naudas līdzekļu pārvešana savstarpēji saistītu uzņēmumu starpā mainīgās summās, kā arī finanšu līdzekļu pārvietošana caur dažādiem finanšu iestāžu kontiem dažādās jurisdikcijās, kas atvērti sarežģītā shēmā iesaistītiem čaulas veidojumiem, ir viens no tipiskiem veidiem kā mēdz tikt veiktas legalizēšanas darbības (*Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2022.gada 2.maija lēmums lietā Nr. xxxxxx*).

[5.4] Kriminālprocesa likuma 124.panta septītā daļa noteic, ka, lai pierādītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nav nepieciešams pierādīt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi iegūti. Saskaņā ar Legalizācijas likuma 5.panta 2¹ daļu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija par tādu ir atzīstama neatkarīgi no tā, vai konstatēts, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi ir iegūti. Atbilstoši Legalizācijas likuma 5.panta otrajai daļai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija par tādu atzīstama arī tad, ja Krimināllikumā paredzētais noziedzīgais nodarījums, kura rezultātā tieši vai netieši ir iegūti šādi līdzekļi, ticis izdarīts ārpus Latvijas Republikas teritorijas.

Līdz ar to nav būtiski konstatēt, no kura noziedzīgā nodarījuma xxxxxx Latvijas norēķina kontā ieskaitītie naudas līdzekļi iegūti.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta sesto daļu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme. Tiesa atzīst, ka ar pirmstiesas kriminālprocesā iegūto pierādījumu kopumu ir sasniegts Kriminālprocesa likuma 124.panta sestajā daļā noteiktais pierādīšanas sliekšnis, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme.

Šādos apstākļos, tiesa secina, ka procesa virzītāja pamatoti uzsākusi procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

[5.5] Ar mantu saistītās personas, uz kuru pienācīgā kārtībā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 356.panta piektajai daļai, 126.panta 3¹ daļai pārlikts pierādīšanas pienākums par mantas likumīgo izcelsmi, nav iesniegušas pierādījumus par mantas likumīgu izcelsmi, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 125.panta trešo daļu ir uzskatāms par pierādītu, ka manta, ar kuru veiktas legalizēšanas darbības, ir noziedzīgi iegūta.

Līdz ar to arestētā manta saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu un konfiscējama valsts labā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 358.panta pirmo daļu, iegūtos naudas līdzekļus ieskaitot Latvijas valsts budžetā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta ceturtajā daļā noteikto un Kriminālprocesa likuma 630.panta pirmās daļas 2., 3.punktu tiesa secina, ka no procesa par noziedzīgi iegūtu mantu materiāliem neizriet, ka kādai personai būtu likumīgas tiesības uz arestēto mantu vai ka manta būtu jāatdod īpašniekam vai likumīgam valdītājam.

Nav nozīmes apstāklim, ka prasījuma tiesības uz kreditora prasījumu pret likvidējamo xxxxxx noguldījumu xxxxxx EUR, kas ierakstīts bankas iekšējos uzskaites kontos, xxxxxx ir cedējis xxxxxx, pamatojoties uz 2019.gada 1.februāra investīciju līgumu, jo par cesijas priekšmetu saskaņā ar Civillikuma 1798.pantu var būt arī no neatļautas darbības iegūtu līdzekļu prasījums. Tomēr minētais nenozīmē, ka cesionārs nevar tikt pakļauts paplašinātajai mantas konfiskācijai, jo noziedzīgi iegūta manta ir izņemama no civiltiesiskās apgrozības, kā tas atzīts arī judikatūrā (sal. *Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2020.gada 17.septembra lēmuma lietā Nr.xxxxxx .punktā*).

[5.5.1] Tiesa secina, ka ar mantu saistīto personu pārstāves arguments, ka xxxxxx ieguvīs naudas līdzekļus no kontrolēto uzņēmumu likumīgas komercdarbības, kas īstenota, organizējot finanšu līdzekļu pārvaldīšanu, nav pārbaudāms.

Lietā netika iesniegti pierādījumi, ka xxxxxx un xxxxxx būtu reģistrētas, piemēram, kā ieguldījumu pārvaldes sabiedrības. Turklāt saistīto juridisko personu līdzekļu pārvaldīšana parasti, t.i., ievērojot vismaz juridisko lietu un grāmatvedības kārtošanas prasības, nevar notikt bez finanšu līdzekļu kustību pamatojošiem dokumentiem, t.sk., par saistīto darījumu uzskaiti, norēķiniem par līgumsaistību izpildi u.c. Arī ekonomiskais izdevīgums no saistīto uzņēmumu līdzekļu pārvaldīšanas netika pierādīts.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka iepriekš minēto uzņēmumu, kuriem konstatētas čaulas veidojumu pazīmes (sk., šī lēmuma 5.3.punktu), apgalvotais saimnieciskās darbības veids, īstenojot saistīto uzņēmumu finanšu līdzekļu pārvaldīšanu, nav ticams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu, Kriminālprocesa likuma 358.panta pirmo daļu, 630.panta pirmo daļu, 631.panta pirmo daļu, tiesa

nolēma

atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu xxxxxx, reģistrācijas numurs xxxxxx, uz 2019.gada 1.februāra investīciju līguma pamata iegūto prasījumu uz xxxxxx kreditora prasījumu pret likvidējamo xxxxxx par noguldījuma xxxxxx EUR, kas ierakstīts bankas iekšējās uzskaites reģistrā ierakstā Nr. xxxxxx, izmaksu, un konfiscēt šī noguldījuma līdzekļus valsts labā, iegūtos finanšu līdzekļus ieskaitot valsts budžetā.

Lēmumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no lēmuma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Ekonomisko lietu tiesā.

Lēmums sastādīts un pieejams 2022.gada 9.jūnijā.

Tiesnese

(paraksts)

xxxxxx

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnese xxxxxx

Noraksta parakstīšanas datums ir pievienotā droša Elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU